

เรียนรู้-รู้เรียน

สุกัญญา กาณธรสกุล

โปรแกรมตาที่พยักคนตาดีก็อยากใช้

ป อาจารย์มหาวิทยาลัยท่านหนึ่ง เมื่อปีที่แล้ว ได้ทำเว็บไซต์ วิชาที่สอนขึ้นบนเว็บไซต์ของมหาวิทยาลัย นำวิดีโอคลิปบันทึกการสอนจริงของอาจารย์ลงไว้ด้วย เพื่ออำนวยความสะดวกให้ผู้มีปัญหาความพิการต่างๆ เช่น ต้องนั่งรถเข็น ตาบอดหูหนวก (ภาษาร่วมสมัยใช้ว่า ผู้พิการทางสายตา ผู้พิการทางการได้ยิน หรือผู้มีปัญหาทางด้านการมองเห็น ผู้มีปัญหาทางด้านการได้ยิน) จะสามารถติดตามเนื้อหาและการสอนอย่างใกล้ชิดได้ทางอินเทอร์เน็ต

ปรากฏว่ามีนักศึกษาจำนวนมากที่เป็นนักศึกษาปกติ ไม่มีความพิการใดๆพากันเข้าใช้จนเว็บไซต์ล่ม กระทั่งกลุ่มเป้าหมายที่เป็นผู้พิการด้านต่างๆ ที่เข้ามาไม่สามารถเปิดเข้าใช้ เล่นเอาทางอาจารย์ผู้สอนต้องหาทางแก้ไขโดยด่วน

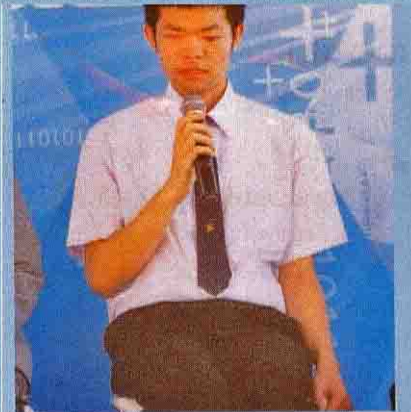
นั่นว่า เครื่องมือเครื่องใช้สำหรับคนพิการชั้นนี้ 'เจ๋ง' มากจริงๆ ชนิดที่คนไม่พิการทางสายตาก็ยังอยากใช้ ปัจจุบันมีนวัตกรรมทางเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่ช่วยการเรียนรู้และมีชีวิตอยู่ ผู้พิการแต่ละกลุ่มต่างๆ กันไป

จึงเป็นข่าวดียิ่งที่ ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดพะเยา บ้านเจดีย์งาม อ.เมือง กำลังพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารอย่างเต็มกำลัง ศูนย์การศึกษาพิเศษแห่งนี้เพิ่งจะได้เข้าใช้ เมื่อ พ.ศ.2553 สถานที่ของโรงเรียนขนาดเล็กที่ยุบไปรวมกับโรงเรียนเทศบาล 3 และรกร้างมานาน นับเป็นการใช้ประโยชน์จากโรงเรียนที่ยุบไปได้อย่างลงตัว

ในเร็ววันนี้ เด็กพิการในด้านต่างๆ ที่มาลงชื่อไว้ถึง 400 คน และเข้ามารับการดูแลประจำที่ศูนย์ 30-50 คน ย่อมจะได้ประโยชน์ต่างๆ กันไปตามกลุ่มพิการ โดยเฉพาะผู้พิการทางสายตาและหู ซึ่งปัจจุบันมีอยู่ในความดูแลของศูนย์ฯ

หลายคนตาบอดและหูหนวกไม่ใช่ความพิการทางสมอง แต่ถ้าขาดการเรียนรู้เพราะพวกเขาไม่สามารถเรียนรู้ได้จากการศึกษาตามปกติที่ทำได้สำหรับคนตาดีหูดี มีข้ามินาน สมองคนตาบอดหูหนวกก็ขาดการกระตุ้นเรียนรู้ ในที่สุดก็เกิดความบกพร่องทางการเรียนรู้ขึ้นจริงๆ ทั้งๆ ที่เลี้ยงได้

สำหรับ วสันต์ แปะปนวนูลู ชาวลำปาง ผู้ตาบอดมาแต่กำเนิด ที่ถึงแม้จะโชคดีมากที่ได้รับการศึกษาสำหรับคนตาบอด ใช้อักษรเบรลล์ได้ เรียนและพิมพ์ดีดสัมผัสเป็นมาตั้งแต่ชั้นประถม แต่ทว่าก็เช่นเดียวกับผู้พิการทางสายตาคนอื่นๆ เมื่อถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและ

วสันต์ แปะปนวนูลู สายตาพิการแต่กำเนิด ปัจจุบันเรียนชั้นปีที่ 2 คณะวิทยาศาสตร์ ม.ขอนแก่น

อุดมศึกษา ก็เกือบมีทางเลือกเดียวต้องเข้าเรียนทางสายศิลป์ เพราะการเรียนสายวิทยาศาสตร์ต้องใช้สายตาติดตามการเรียน ดูภาพ การทดลองต่างๆ ในชั้นเรียนมาก

เพียงแต่ว่า สถาบันวิศวกรรมฟื้นฟูสมรรถภาพและเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก (Rehabilitation Engineering and Assistive Technology Institute REAT) สวทช. ได้ทำ โครงการ 'วิทย์เด็กต่อยอด' ขึ้นมา วสันต์มีความพร้อมทุกด้าน จึงได้รับคัดเลือกให้เข้าอยู่ในโครงการมาตั้งแต่ 7 ปีที่แล้ว เริ่มตั้งแต่ ม.4 จนกระทั่งจบปริญญาตรี ขณะนี้ วสันต์ อยู่ชั้นปีที่ 2 คณะวิทยาศาสตร์ สาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

นักเรียนในโครงการฯ มีคอมพิวเตอร์ส่วนตัวใช้ มี เอ็มพี 3 บันทึกเสียงเรียนรู้และมีทีวีส่วนตัวให้ เพราะต้องช่วยเติมเต็มให้ได้เนื้อหา

ที่เรียนครบถ้วน เพราะการเรียนอาจารย์อาจไม่ได้พูดบรรยายทั้งหมด มีการใช้ภาพและตัวเลขต่างๆ แสดง ซึ่งหากตามองไม่เห็นก็เท่ากับขาดเนื้อหาความเข้าใจนั้นไปเลย

แม้เด็กพิการทางสายตาคงต้องเรียนหนักกว่าเด็กสายตาปกติถึง 2 เท่า ด้วยสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่อำนวยความสะดวกให้แล้วเรียนได้ผลดี โปรแกรมอ่านสำหรับคนตาบอด ก็เป็นอีกโปรแกรมหนึ่งที่ช่วยได้มาก อย่างเช่น โปรแกรมตาที่พยัก คือโปรแกรมอ่านข้อความภาษาไทยหน้าจอคอมพิวเตอร์ ออกมาเป็นเสียง (Thai Text to Speech) เพื่อช่วยให้คนตาบอดสามารถ 'อ่าน' ได้เหมือนคนปกติ กล่าวคือ มีเสียงอ่านข้อความคอมพิวเตอร์ให้ฟัง (ดูรายละเอียดได้ที่ astec.nectec.or.th) ผู้มีสายตาเลือนรางและผู้สูงอายุก็สามารถได้ประโยชน์ ช่วยลดการพึ่งสายตา

เด็กบกพร่องทางการเรียนรู้ มีอยู่ในทุกหนทุกแห่งในประเทศ ที่ต่างกันคือโอกาสได้รับการดูแลและเรียนรู้ที่ปรับและเสริมให้เหมาะกับความสามารถของแต่ละคน ให้ช่วยเหลือตัวเองได้มากที่สุด โดยเฉพาะคนตาบอดหูหนวก หรือความพิการทางร่างกายบางอย่าง หากดูแลแก้ไขดี ตั้งแต่แรกเริ่ม จะสามารถมีชีวิตอยู่ทำการทำงานเหมือนคนปกติ ■